KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2017/547

av den 21 mars 2017

om anordnande av ett tidsbegränsat försök enligt rådets direktiv 2002/56/EG vad gäller knölar av utsädespotatis som härrör från potatisfrön

[delgivet med nr C(2017) 1736]

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis ([1]), särskilt artikel 19, och

av följande skäl:

(1) Genom den nya utvecklingen av potatisförädlingen kommer man att kunna minska tidsåtgången för utvecklingsprogrammen betydligt, få tillgång till större genetisk variation och ta fram nya sorter med kombinationer av goda egenskaper.

(2) Nuvarande vedertagen praxis för produktion av utsädespotatis grundas på vegetativ förökning av potatisknölar under flera generationer. I den utveckling som avses i skäl 1 ingår emellertid förökning av potatis genom frön (s.k. *true potato seed*). Genom förökningspraxis som utgår från potatisfrön kan man betydligt förkorta den tid som krävs för att producera en tillräcklig mängd utsädespotatis för slutanvändarna och samtidigt minska risken för ackumulering av sjukdomar.

(3) Eftersom utsädesknölar som härrör från potatisfrön för närvarande inte uppfyller kraven på att ha producerats i enlighet med vedertagen praxis, enligt artikel 2 b i i direktiv 2002/56/EG, måste information samlas in om produktion och saluföring av sådana utsädesknölar för att man ska få kunskaper om vilka kvalitetsstandarder och kontroller som krävs för att säkerställa dessa utsädesknölars kvalitet och sundhetstillstånd och för att fastställa i vilket skede eller enligt vilka villkor de får föras in i certifieringssystemet. Det är därför lämpligt att under de behöriga myndigheternas övervakning anordna ett tidsbegränsat försök enligt direktiv 2002/56/EG vad gäller utsädesknölar som härrör från potatisfrön.

(4) De berörda utsädesknölarnas sundhet, sortäkthet och kvalitet beror på om man kan säkerställa kvalitet, sortäkthet och sundhet i de innovativa inledande och mellanliggande stegen i produktionsprocessen. Information om sundhetstillstånd, sortäkthet och kvalitet hos potatisfrön och plantor som odlats fram från sådana frön bör därför samlas in och rapporteras för att säkerställa att utsädesknölarna kommer att uppfylla kraven för basutsäde av potatis eller certifikatutsäde av potatis.

(5) Det finns få kunskaper om upprätthållande av sundhetstillstånd och tillräcklig sortäkthet och sortrenhet i produktionsprocessen för utsädesknölar som härrör från potatisfrön. Relevant information bör därför samlas in och rapporteras. Efter några år kan den information som samlas in om sortäkthet och sortrenhet hos det material som använts för försöket behöva ses över för att fastställa eventuella problem som skulle kunna påverka materialets identitet och kvalitet.

(6) De medlemsstater som deltar i försöket bör tillåta saluföring av utsädesknölar som härrör från potatisfrön. Till följd av den innovativa produktionsprocessen bör producenterna undantas från vissa krav i direktiv 2002/56/EG,

([1]) EGT L 193, 20.7.2002, s. 60.

särskilt när det gäller minimistorlek på sådana utsädesknölar som ska släppas ut på marknaden, sortaspekter, högsta antal generationer på fältet samt förekomst av yttre skador.

(7) Utöver de allmänna villkor som föreskrivs i direktiv 2002/56/EG bör det fastställas särskilda villkor för saluföring av de utsädesknölar som omfattas av försöket. Dessa villkor bör säkerställa insamling av tillräcklig information för bedömningen av försöket. Det är därför nödvändigt att föreskriva regler för registrering, spårbarhet, märkning, resultatkontroll och rapportering.

(8) Eftersom de åtgärder som föreskrivs i detta beslut är av försökskaraktär bör mängden utsädespotatis som ska certifieras begränsas.

(9) För att medlemsstaterna ska kunna kontrollera att den högsta mängden inte överskrids bör producenter som avser att producera utsädesknölar eller plantera plantor inom ramen för försöket vara skyldiga att redovisa de mängder de har för avsikt att producera eller plantera.

(10) För att man ska få en överblick över hur försöket utvecklas bör de deltagande medlemsstaterna varje år lägga fram en rapport för kommissionen och övriga medlemsstater om de mängder som har saluförts. När försöket avslutas bör de lägga fram en slutrapport, särskilt med uppgifter om fältresultaten och kontrollerna av partier samt om sundhetstillstånd, sortäkthet och kvalitet hos potatisfrön och plantor som odlats fram från sådana frön.

(11) För att producenter och leverantörer ska kunna producera och saluföra en tillräcklig mängd utsädesknölar som omfattas av försöket och för att de behöriga myndigheterna ska kunna kontrollera detta material och samla in tillräcklig och jämförbar information som ska användas för utarbetandet av slutrapporten bör försökstiden vara sju år, vilket är den maximilängd som föreskrivs i artikel 19 i direktiv 2002/56/EG.

(12) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

1. Ett tidsbegränsat försök ska anordnas på unionsnivå i syfte att bedöma huruvida produktion, på vissa villkor, av utsädesknölar som har producerats från småplantor som odlats fram från potatisfrön kan vara ett bättre alternativ till produktion från utsädespotatis och därmed kan anses utgöra vedertagen praxis för upprätthållande av sorten och sundhetstillståndet enligt artikel 2 b i i direktiv 2002/56/EG.

2. Syftet med försöket är att bedöma

a) om produktion av utsädesknölar enligt punkt 1 kan anses utgöra ”vedertagen praxis” i den mening som avses i artikel 2 b i i direktiv 2002/56/EG och om potatisfrön kan anses utgöra utsäde av en generation som föregår basutsäde i den mening som avses i artikel 2 c i i det direktivet,

b) om utsädesknölar enligt punkt 1 som är mindre än den minimistorlek som anges i artikel 10.1 i direktiv 2002/56/EG kan godtas,

c) om ett annat antal generationer av basutsäde av potatis och certifikatutsäde av potatis än det högsta antal som anges i punkt 7 i bilaga I till direktiv 2002/56/EG kan godtas,

d) om utsädesknölar enligt punkt 1 med en högre andel yttre skador än den högsta andel som anges i punkt 3 i bilaga II till direktiv 2002/56/EG kan godtas,

e) om utsädesknölar enligt punkt 1 bibehåller en tillräcklig sortäkthet och sortrenhet efter flera cykler av vegetativ förökning, och om andra gränser än de högsta andelar som anges för basutsäde av potatis i punkt 1 b och för certifikatutsäde av potatis i punkt 2 b i bilaga I till direktiv 2002/56/EG kan godtas för sådana utsädesknölar,

f) om utsädesburna sjukdomar påverkar kvaliteten på utsädesknölar enligt punkt 1 och, i så fall, om särskilda krav bör anges när det gäller dessa sjukdomar,

g) om det är nödvändigt att införa särskilda krav när det gäller spårbarhet, sortäkthet, kvalitet och sundhetstillstånd vid produktion av potatisfrön och plantor som odlats fram från potatisfrön i syfte att säkerställa kvalitet, sortäkthet och sundhetstillstånd för utsädesknölar enligt punkt 1, och

h) vilken den lämpligaste produktionskedjan från potatisfrön till certifikatutsäde av potatis är under de klimat- och odlingsförhållandena som råder i unionen.

Artikel 2

Definitioner

I detta beslut avses med

a) *potatisfrön*: potatisfrön i botanisk mening som producerats i unionen,

b) *försöksplantor*: småplantor som odlats fram från potatisfrön i unionen och som är avsedda för produktion av annan potatis,

c) *försöksutsädesknölar*: potatisknölar som odlats fram från försöksplantor i unionen,

d) *försöksmaterial*: potatisfrön, försöksplantor och försöksutsädesknölar.

Artikel 3

Medlemsstaternas deltagande

1. Alla medlemsstater får delta i försöket.

2. En medlemsstat som fattar beslut om att delta i försöket (nedan kallad *deltagande medlemsstat*) ska underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om sitt deltagande.

3. En deltagande medlemsstat får när som helst avbryta sitt deltagande genom att underrätta kommissionen och övriga medlemsstater om detta.

Artikel 4

Officiell certifiering och undantag från direktiv 2002/56/EG

De deltagande medlemsstaterna får till och med den 31 december 2023 och inom den mängdbegränsning som föreskrivs i artikel 5 officiellt certifiera försöksutsädesknölar som ”basutsäde av potatis” eller ”certifikatutsäde av potatis” i enlighet med respektive bestämmelse i direktiv 2002/56/EG, om dessa utsädesknölar uppfyller kraven i artiklarna 6 och 7 i detta beslut och har förädlats, producerats eller upprätthållits av personer som registrerats i enlighet med artikel 8 i detta beslut, under förutsättning att dessa försöksutsädesknölar tillhör en sort som uppfyller ett av följande villkor:

a) Den är förtecknad i den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter i enlighet med artikel 17 i rådets direktiv 2002/53/EG ([1]).

b) Den har godkänts i en annan medlemsstat i enlighet med artikel 3 i direktiv 2002/53/EG.

c) En giltig ansökan om godkännande av sorten har lämnats in i enlighet med artikel 3 i direktiv 2002/53/EG.

([1]) Rådets direktiv 2002/53/EG av den 13 juni 2002 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter (EGT L 193, 20.7.2002, s. 1).

Vid tillämpningen av första stycket ska försöksutsädesknölar anses ha producerats i enlighet med vedertagen praxis för upprätthållande av sorten och sundhetstillståndet enligt vad som avses i artikel 2 b i i direktiv 2002/56/EG samt anses ha producerats från utsäde av en generation som föregår basutsäde enligt vad som avses i artikel 2 c i i det direktivet.

Punkterna 1 b och 2 b i bilaga I och punkt 3 i bilaga II till direktiv 2002/56/EG ska inte tillämpas.

Artikel 10 i direktiv 2002/56/EG ska inte tillämpas på knölar som skördats från försöksplantor.

Artikel 5

Mängdbegränsning

Certifiering i enlighet med artikel 4 ska för varje deltagande medlemsstat varje år begränsas till en mängd försöksutsädesknölar som inte överstiger 0,3 % av den utsädespotatis som producerats eller högst 10 hektar utsädespotatis som planterats under detta år i de deltagande medlemsstater som berörs.

Varje producent ska för certifieringsmyndigheten senast den 30 april varje år redovisa storleken på det område där denne avser att producera försöksutsädesknölar det året.

Artikel 6

Krav som gäller kvalitet, sortäkthet och sundhetstillstånd för försöksplantor och potatisfrön

Försöksutsädesknölar ska produceras från försöksplantor som uppfyller kraven i avsnitt A i bilaga I, som odlats fram från potatisfrön som erhålls genom sexuell korsning av inavlade föräldralinjer och som uppfyller kraven i avsnitt B i bilaga I.

Artikel 7

Högsta antal generationer

Genom undantag från punkt 7 första och andra stycket i bilaga I till direktiv 2002/56/EG ska det högsta antalet kombinerade generationer av basutsäde av potatis och certifikatutsäde av potatis som härrör från potatisfrön vara fyra.

De knölar som skördas från försöksplantor ska vara den första generationen.

Artikel 8

Registrering av odlare, producenter och personer med ansvar för upprätthållandet av potatissorter som förökats genom potatisfrön

1. Varje deltagande medlemsstat ska föra och uppdatera ett offentligt register över fysiska eller juridiska personer som producerar och saluför försöksmaterial.

2. De personer som avses i punkt 1 ska lämna in en ansökan om upptagande i registret till certifieringsmyndigheten. Ansökan ska innehålla samtliga följande delar:

a) Personens namn, adress och kontaktuppgifter.

b) Den berörda sortens beteckning.

Registret ska innehålla dessa delar för varje person.

Artikel 9

Märkning

Utöver den information som krävs i enlighet med direktiv 2002/56/EG ska förpackningar eller behållare med försöksutsädesknölar som saluförs som basutsäde av potatis eller certifikatutsäde av potatis bära en officiell etikett med den angivelse som anges i avsnitt A i bilaga II.

Behållare med försöksplantor ska åtföljas av ett dokument som upprättats av leverantören och som innehåller den information som anges i avsnitt B i bilaga II.

Förpackningar med potatisfrön ska vara försedda med en etikett från leverantören som innehåller den information som anges i avsnitt C i bilaga II.

Den officiella etiketten, det dokument som åtföljer behållare med försöksplantor och leverantörens etikett ska vara avfattade på minst ett av unionens officiella språk.

Artikel 10

Spårbarhet

De deltagande medlemsstaterna ska säkerställa försöksmaterialets spårbarhet.

En leverantör som överlåter försöksmaterial till en annan leverantör ska föra ett register så att den leverantören, för varje del av försöksmaterialet, kan identifiera den leverantör till vilken materialet överläts.

En leverantör till vilken försöksmaterialet har överlåtits ska föra ett register så att den leverantören, för varje del av försöksmaterialet, kan identifiera den leverantör som överlät materialet.

Leverantörerna ska föra de register som avses i denna artikel till och med den 31 mars 2024.

Artikel 11

Officiell kontroll

De deltagande medlemsstaternas certifieringsmyndigheter ska utföra officiella kontroller av produktionen och saluföringen av försöksmaterial. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23 i direktiv 2002/56/EG ska dessa officiella kontroller åtminstone omfatta följande:

a) Kontroll av redovisningarna av de mängder som är avsedda att produceras och anmälningarna av de mängder som saluförts.

b) Potatisfrönas analytiska renhet, innehåll av andra arter och grobarhet.

c) Uppfyllandet av de krav som anges i detta beslut hos producenten och alla personer som saluför försöksmaterial.

De kontroller som gäller första stycket led b ska utföras minst en gång per år. De ska omfatta kontroller av de berörda personernas lokaler och av de fält och växthus som används för produktion av potatisfrön och försöksplantor.

Artikel 12

Anmälnings- och rapporteringsskyldigheter

1. Leverantörerna ska senast den 28 februari varje år anmäla de mängder försöksmaterial som de har salufört under det föregående året till det ansvariga officiella organet i den deltagande medlemsstaten. De deltagande medlemsstaterna ska föra register över de mängder försöksmaterial som saluförts. Denna information ska på begäran lämnas till certifieringsmyndigheten.

2. Varje deltagande medlemsstat ska senast den 31 mars under det påföljande året, för kommissionen och övriga medlemsstater, lägga fram en årsrapport för varje år med den information som avses i bilaga III, om sådan information finns tillgänglig. Rapporten ska alltid innehålla information om de mängder försöksmaterial som saluförts och, om det är känt, den medlemsstat för vilken försöksmaterialet var avsett. Rapporten får innehålla annan information som den deltagande medlemsstaten anser vara av betydelse.

3. Varje deltagande medlemsstat ska senast den 31 mars 2024 lägga fram en slutrapport med den information som avses i bilaga III för kommissionen och övriga medlemsstater. Rapporten ska innehålla en bedömning av villkoren för försöket och av intresset för att anordna ytterligare ett försök om det är lämpligt. Rapporten får innehålla annan information som den deltagande medlemsstaten anser vara av betydelse för försöket.

4. En deltagande medlemsstat som avslutar sitt deltagande före den 31 december 2023 ska lägga fram sin slutrapport senast den 31 mars året efter att deltagandet avslutades.

Artikel 13

Adressater

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 21 mars 2017.

På kommissionens vägnar
Vytenis ANDRIUKAITIS
Ledamot av kommissionen

BILAGA I

KRAV SOM AVSES I ARTIKEL 6

AVSNITT A

Krav som ska uppfyllas av försöksplantor

1. Plantorna ska vara praktiskt taget fria från skadliga organismer eller sjukdomar som kan påverka kvaliteten, eller tecken eller symptom på sådana, vilket minskar användbarheten, särskilt från följande skadliga organismer: *Rhizoctonia solani* Kühn, *Phytophtera infestans* (Mont.) de Bary, *Alternaria solani* Sorauer, *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., *Verticillium dahlia* Kleb., *Verticillium albo-atrum* Reinke & Berthold, potatisbladrullvirus, potatisvirus A, potatisvirus M, potatisvirus S, potatisvirus X och potatisvirus Y.

2. Plantorna ska vara fria från symptom på stjälkbakterios.

3. Plantorna ska ha tillräcklig sortäkthet och sortrenhet.

4. Plantorna ska ha konstaterats vara praktiskt taget fria från skador som påverkar kvaliteten och användbarheten som plantmaterial.

AVSNITT B

Krav som ska uppfyllas av potatisfrön

1. Fröerna ska ha tillräcklig sortäkthet och sortrenhet.

2. Sjukdomar och skadliga organismer som minskar fröernas användbarhet ska ligga på en så låg nivå som möjligt.

3. Fröernas analytiska renhet, innehåll av andra växtarter och grobarhet ska vara tillräckliga för att säkerställa kvaliteten och användbarheten som försöksmaterial.

BILAGA II

KRAV PÅ MÄRKNING SOM AVSES I ARTIKEL 9

A. Angivelse som avses i artikel 9 första stycket: ”Utsädesknölar som odlats fram från potatisfrön, tidsbegränsat försök enligt EU:s regler och standarder”.

B. Information som avses i artikel 9 andra stycket:

1. Angivelsen ”Tidsbegränsat försök enligt EU:s regler och standarder”.
2. Det ansvariga officiella organets och respektive medlemsstats namn eller motsvarande initialförkortningar.
3. Leverantörens registrerings- eller tillståndsnummer.
4. Producentens namn.
5. Partiets referensnummer.
6. Art, angiven minst under sitt botaniska namn.
7. Sort.
8. Mängd (antal småplantor).
9. Produktionsmedlemsstat.
10. Angivelsen ”Plantor som odlats fram från potatisfrön”.
11. Behandling (i förekommande fall).

C. Information som avses i artikel 9 tredje stycket:

1. Angivelsen ”Tidsbegränsat försök enligt EU:s regler och standarder”.
2. Det ansvariga officiella organets och respektive medlemsstats namn eller motsvarande initialförkortningar.
3. Namn och adress, eller registreringskod i det offentliga registret, för den leverantör som ansvarar för att anbringa etiketten.
4. Partiets referensnummer.
5. Art, angiven minst under sitt botaniska namn.
6. Sort.
7. Produktionsmedlemsstat.
8. Angivelsen ”Potatisfrön”.
9. Deklarerad netto- eller bruttovikt eller deklarerat antal frön.
10. När vikt anges och bekämpningsmedel i pulverform, pelleteringsmedel eller andra fasta tillsatser används, slag av tillsatsämne samt ungefärligt förhållande mellan vikten av rent utsäde och den totala vikten.

BILAGA III

INFORMATION SOM SKA INGÅ I DEN RAPPORT SOM AVSES I ARTIKEL 12

1. Antal personer som registrerats enligt artikel 8.1.

2. De mängder potatisfrön, försöksplantor och försöksutsädesknölar som saluförts, och, i förekommande fall, den medlemsstat för vilken potatisfröna, försöksplantorna eller försöksutsädesknölarna var avsedda.

3. Resultaten av kontrollen av potatisfrön när det gäller analytisk renhet, innehåll av andra arter och grobarhet samt de analysmetoder och toleranser som tillämpats.

4. Information som bidrar till att bestämma en lämplig partistorlek och lämpliga provstorlekar för potatisfrön, inklusive beskrivningar av metoderna för provtagning av fröerna och de toleranser som tillämpats.

5. Resultaten av kontrollen av försöksplantor när det gäller sortäkthet och sortrenhet samt de metoder och toleranser som tillämpats.

6. Resultaten av kontrollen av knölar och missbildade knölar när det gäller sortäkthet och sortrenhet.

7. Resultaten av nationella jämförande försök.

8. Användarnas bedömning av sundheten och kvaliteten på utsädespotatis som härrör från potatisfrön.

9. En kostnads–nyttoanalys som gör det möjligt att dra slutsatser om huruvida produktion av utsädesknölar som härrör från potatisfrön är ett bättre alternativ till produktion av utsädespotatis.